

ALCOHOL
NIET
ONDER DE
16! EN
ZEG OOK
Nee!

IN HOKKEN
EN KETEN

EEN FOLDER
VOOR OUDERS EN
OPVOEDERS

HOKKEN EN KETEN

In Zuidoost-Brabant bevinden zich veel hokken en keten waar jongeren bij elkaar komen. In de Kempengemeenten zijn dit er tenminste 59. Het is belangrijk dat jongeren een plek hebben om samen te komen en lekker een beetje te hangen.

Vaak worden de hokken en keten door henzelf gerund. Dat heeft voor- en nadelen. Jongeren leren veel van het uitbaten van een keet. Het nadeel is, dat ze vaak weinig oog hebben voor de risico's die erbij horen. Denk daarbij aan risico's als te jong alcohol drinken, teveel alcohol drinken en de (brand)veiligheid van de keet.

Om de risico's te beperken hebben vijf Kempengemeenten de handen ineen geslagen. Zij hebben als doel het uitgaan in hokken en keten veiliger te maken. Vanuit het project 'Laat je niet flessen' worden er in de Kempengemeenten al verschillende activiteiten uitgevoerd om jongeren te stimuleren minder alcohol te drinken. Eén van deze activiteiten is het verminderen van

overmatig alcoholgebruik in hokken en keten. Hiervoor willen de gemeenten zoveel mogelijk samenwerken met keeteigenaren, ouders en jongeren.

In deze brochure kunt u lezen wat u als ouder kunt doen om het keetbezoek van uw kind veiliger te maken. U leest informatie over de risico's van alcohol en over afspraken die u met uw kind kan maken over alcohol. Maar het heeft pas echt effect als ouders samen in actie komen. U kunt lezen hoe u samen met andere ouders afspraken kunt maken, en wat u van de gemeente kunt verwachten.

Jongeren groeien nog, wegen minder en zijn kleiner dan volwassenen. Bij jongeren leidt het gebruik van alcohol daarom sneller tot risico's dan bij volwassenen. Dat komt mede omdat het bij jongeren langer duurt voordat zij merken dat ze aangeschoten raken.

ALCOHOL IS ONGEZOND VOOR JONGEREN

Zij voelen zich heel lang goed en merken niet dat ze onder invloed zijn. Daardoor is de kans groot dat ze ongemerkt veel te veel alcohol drinken, wat kan leiden tot een alcoholvergiftiging. Ook zijn jongeren meer en langer onder invloed dan volwassenen, wanneer zij evenveel alcohol drinken.

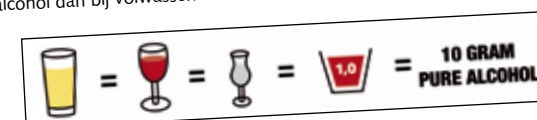
Alcohol is extra ongezond tijdens de groei

Na de geboorte zijn de hersenen niet af. Ze ontwikkelen zich tot gemiddeld het 24ste jaar. In deze periode ontstaan belangrijke verbindingen tussen zenuwcellen in verschillende delen van de hersenen. Alcohol verstoort het groeiproces van de hersenen. De hersenen van kinderen die

op 12 jarige leeftijd starten met drinken, groeien minder dan van kinderen die niet drinken. Na een aantal jaren blijkt dat ze minder goed kunnen onthouden, concentreren en leren dan jongeren die niet drinken. Jong alcohol drinken kan invloed hebben op het karakter en gedrag van uw kind op volwassen leeftijd. Ook hebben jongeren die regelmatig veel drinken, meer risico om later verslaafd aan alcohol te raken.

WEETJE: JONGEREN RAKEN SNELLER ONDER INVLOED VAN ALCOHOL DAN VOLWASSENEN

Een standaard glas met alcoholische drank bevat 10 gram pure alcohol. Deze hoeveelheid pure alcohol leidt tot een promillage van gemiddeld 0,2 bij een volwassen man en 0,3 bij een volwassen vrouw. Het promillage geeft aan, hoeveel alcohol er in het bloed zit. Het lichaam van een vrouw of meisje bevat minder vocht en meer vet. Dus is het promillage hoger dan bij mannen, na het drinken van dezelfde hoeveelheid alcohol. Hoe lichter iemand is, hoe hoger het promillage na het drinken van een standaardglas alcoholhoudende drank. Jongeren zijn dus sneller onder invloed. Bovendien zijn meisjes sneller onder invloed dan jongens. Bij jongens en meisjes in de groei doet de lever langer over het afbreken van alcohol dan bij volwassenen.

RISICO'S VAN ALCOHOLGEBRUIK IN HOKKEN EN KETEN

1. Jongeren onder de 16 jaar drinken (veel) alcohol

In hokken en keten zijn jongeren vaak onder elkaar. Voor jongeren onder de 16 jaar is alcohol makkelijk beschikbaar, hoewel dit strafbaar is. Ook wordt vaak doorgeschonken aan bezoekers die dronken zijn. Dit is strafbaar en bovendien gevaarlijk voor de gezondheid.

2. Vaak voorkomend: een black-out

Veel alcohol drinken in een korte tijd leidt soms tot een black-out. Dat is een tijdelijke stoornis van de hersenen. Tijdens het drinken merkt iemand dit niet, maar de volgende ochtend blijkt de herinnering uit het geheugen verdwenen te zijn. Door de tijdelijke stoornis is de informatie uit het korte termijn geheugen niet doorgegeven aan het lange termijn geheugen. Als iemand regelmatig een black-out heeft, kan blijvende schade aan de hersenen ontstaan.

3. Kans op een alcoholvergiftiging

In hokken en keten wordt vaak ingedronken voordat de jongeren uitgaan. Indrinken in een keet is goedkoper. Indrinken is niets anders dan in zo kort

mogelijke tijd dronken te worden. Dit is de oorzaak van het explosief stijgende aantal alcoholvergiftigingen onder jongeren. Het zenuwstelsel raakt bij een vergiftiging verdoofd, na bewusteloosheid kan een coma optreden met zelfs de dood tot gevolg. Bij jonge en onervaren drinkers ontstaat een vergiftiging sneller en bij een lager promillage dan bij volwassenen. Voor iedereen geldt: veel drinken in korte tijd is schadelijker voor het lichaam dan dezelfde hoeveelheid alcohol drinken verspreid over meerdere dagen.

4. Minder goede prestaties op school of op het werk

Na een avond alcohol drinken werkt het geheugen slechter. Hoewel veel mensen denken dat je van alcohol goed slaapt, is dat niet waar. Het inslapen gaat vaak makkelijk, maar de rest van de nacht is de slaap onrustig. Na een avondje stevig drinken kunnen mensen zich minder goed concentreren. Als je lang bent doorgestaan met drinken, ben je de volgende ochtend nog onder invloed. En dat merk je als je moet werken of studeren. Deelnemen aan het verkeer is dan dus ook gevaarlijk.

5. Vaker ongelukken

Alcohol heeft een ontremmend effect. Niet alleen de controle vermindert, ook het reactievermogen neemt af. De kans op verkeers- of andere ongelukken, ook op de fiets en lopend, is hierdoor veel groter. Veel jongeren gaan na het keetbezoek nog stappen in de omgeving. Als ze hebben ingedronken, kunnen gevaarlijke situaties op de weg ontstaan, soms met dodelijke afloop.

6. Agressie

Jongeren die drinken, blijken tijdens het uitgaan vaker slachtoffer of dader te zijn van agressief gedrag. Wanneer mensen agressiedelicten plegen, is dit vier van de tien keer onder invloed van alcohol. Jongens tussen de 18 en 25 jaar lopen het grootste risico om dader of slachtoffer te worden van zinloos geweld onder invloed van alcohol.

7. Meer kans op onveilig vrijen

Met alcohol op voelen jongeren zich losser. Ze zien minder risico's, maar hebben ook minder controle over zichzelf. Ze durven meer door alcohol, doen eerder dingen die ze zonder alcohol

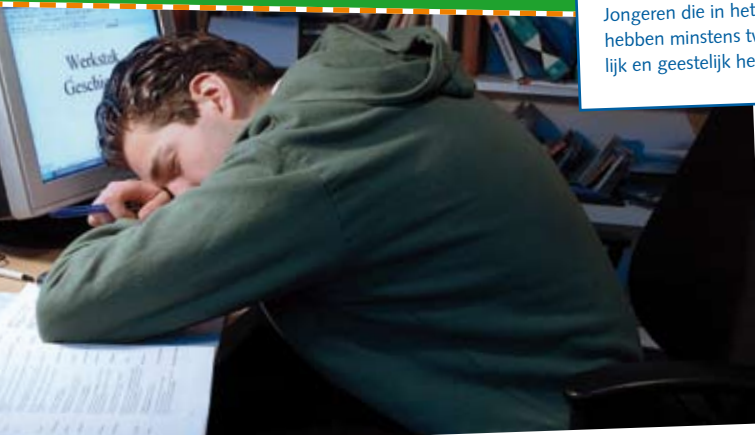
niet zouden doen. Meisjes zoenen onder invloed van alcohol bijvoorbeeld makkelijker met jongens die ze nuchter niet zien staan. Achteraf hebben ze spijt, en het levert veel nare roddels op. Meisjes hebben onder invloed van alcohol vaker te maken met ongewenste intimiteiten en ongewenste seksuele contacten. Ook vrijen jongeren vaker onveilig als ze gedronken hebben. Bijna één op de twee jongeren twijfelt of het lukt om onder invloed van alcohol een condoom te gebruiken.

8. Brandgevaar in hok of keet

In een hok of keet gaat het om gezelligheid. Donkere ruimten ergens in een garage, schuur of zolder. Harde muziek en drank. Maar wat als er brand ontstaat? Binnen enkele minuten kan de ruimte al geheel onder de rook staan en brengt de hitte van de rook al schade toe aan het ademhalingsgestel. Een belangrijke vraag daarbij is of de jongeren nog kunnen vluchten en raakt iedereen buiten? Als eigenaar van een hok en keet is het belangrijk om bewust te zijn van de onderstaande punten.

Jongeren die in het weekend veel alcohol drinken, hebben minstens twee dagen nodig voor lichamelijk en geestelijk herstel.

1. Ben je als eigenaar bewust welke risico's je neemt,
2. Ben bewust wie verantwoordelijk is,
3. Zorg voor een brandvertragende bouwconstructie,
4. Vluchtwegen via minimaal twee zijden,
5. Geen brandbare materialen en versieringen,
6. Veilige elektrische aansluitingen en schakelingen,
7. Bespreek met de jongeren hoe er bij brand gehandeld moet worden,
8. En gaat het fout, bel 1-1-2 en geef duidelijk aan wat er aan de hand is.

ALS UW KIND EEN KEET BEZOEKT

Als uw kind regelmatig naar een keet of hok gaat, kunt u met uw kind afspraken maken over veilig alcoholgebruik. De beste regel is: voor je 16e jaar niet drinken, daarna zo min mogelijk.

Begin op tijd met het stellen van regels. Het best is om dit te doen voordat uw kind begint met drinken. Maar ook daarna kunt u grenzen stellen. Vergelijk het met het verkeer: voor je 16e mag je geen brommer rijden, en pas als je 18 jaar bent mag je in een auto rijden. Vertel uw kind waarom u niet wil dat het (veel) alcohol drinkt, bijvoorbeeld naar aanleiding van een ongeluk onder invloed van alcohol of een gebeurtenis op de televisie. Op de achterkant van deze brochure staan adressen en websites waar u meer informatie over alcohol, jongeren en keten kunt vinden.

Informeer bij uw kind

U kent uw kind het beste en heeft het meeste zicht op wat uw kind wel en niet doet. Toch blijkt dat jongeren veel meer alcohol drinken dan hun ouders denken. Gemiddeld drinken jongeren drie keer zoveel als hun ouders denken. En dat zijn niet alleen de kinderen van de burens. Het gaat ook over uw kind! Als u wil weten wat uw kind doet, vraag ernaar, vraag eens hoeveel zijn of haar vrienden drinken en hoe het eraan toe gaat in de keet. Toon interesse en begrip voor de dagelijkse dingen en activiteiten van uw kind.

Zo heeft u de meeste kans dat uw kind vertelt wat hem of haar bezighoudt. Dit geldt ook voor activiteiten waarbij alcohol een rol speelt. Afspraken maken en regels stellen kan dan makkelijker gaan.

Wat kunt u als ouder doen?

- Stel zelf duidelijke regels aan uw kind en vertel waarom u de regels stelt
- Zorg dat u de andere bezoekers van de keet (en hun ouders) kent
- Stel samen met de jongeren en andere ouders de huisregels van de keet op
- Geef uw kind geen drank mee naar de keet
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Doe mee met de homeparty hokken en keten (Zie pagina 8 van deze brochure)

U HEEFT MEER INVLOED DAN U MISSCHIEN DENKT. UIT ONDERZOEK BLIJKT DAT JONGEREN LATER MINDER DRINKEN ALS OUDERS OP TIJD REGELS STELLEN.

WAT IS VERANTWOORD ALCOHOLGEBRUIK VOOR VOLWASSENEN?

Voor gezonde volwassen vrouwen

Drink niet meer dan één standaardglas alcohol per dag. Drink niet wanneer u zwanger bent of borstvoeding geeft.

Voor gezonde volwassen mannen

Drink niet meer dan twee standaardglazen alcohol per dag.

Voor mannen en vrouwen

Voorkom dat alcoholgebruik een gewoonte wordt: drink ten minste twee dagen per week geen alcohol. Drink niet als u nog moet rijden, werken, sporten of studeren en bij gebruik van bepaalde medicijnen.

Als eigenaar bent u verantwoordelijk voor wat er op uw terrein gebeurt. Daarom is het belangrijk dat u weet wat de regels zijn. Het is bijvoorbeeld strafbaar om in een keet tegen betaling (op welke manier dan ook) alcohol te verstrekken zonder vergunning. Deze keten worden ook wel commerciële keten genoemd.

ALS U EEN KEET OP HET TERREIN HEEFT STAAN

Ook is het niet toegestaan alcohol te verstrekken aan jongeren die nog geen 16 jaar zijn, of om sterke drank te verstrekken aan 18-minners. Maak daarom afspraken met de jongeren die de keet runnen. Die afspraken kunnen gaan over lawaai, de bezoekers, de veiligheid en het alcoholgebruik.

Voor alle ouders: de homeparty

Als alle ouders dezelfde regels stellen, is het voor de jongeren gemakkelijker om zich eraan te houden. Het kan lastig zijn om met andere ouders hierover afspraken te maken. U zou dan deel kunnen nemen aan een homeparty voor ouders van keetbezoekers. Deze homeparties vinden plaats bij een ouder thuis of in een keet. Ze worden georganiseerd door een ouder, samen met een voorlichter over alcohol en veiligheid. Tijdens de homeparty vertelt de voorlichter hoe het uitgaan in de keet veiliger kan worden. Samen met de andere bezoekers spreekt u af welke regels u belangrijk vindt als uw kind de keet bezoekt. Natuurlijk worden de jongeren zelf hier ook actief bij betrokken. Dit resulteert in duidelijke afspraken tussen jongeren, hun ouders, de gemeente en de keeteigenaar over veilig uitgaan in de keet.

Interesse?

Neem voor meer informatie contact op met uw gemeente en vraag naar de contactpersoon van het project 'Laat je niet flessen!'.

Wat kunt u doen als keeteigenaar Stel duidelijke huisregels op met de bezoekers (en hun ouders):

- Aan jongeren onder de 16 jaar wordt geen alcoholhoudende drank verstrekt
- Er wordt niet doorgeschonken aan jongeren die kennelijk in dronken toestand verkeren
- De voorraad alcoholhoudende drank moet beperkt en afgestemd zijn op verantwoord gebruik
- Er wordt geen alcohol (door)verkoch
- Er wordt geen sterke drank geschonken
- Er is één verantwoordelijk contactpersoon aanwezig van minstens 21 jaar indien alcohol gebruikt wordt in de keet
- Er is minimaal één brandblusser, één verbanddoos en bij gebruik van een frituurpan is de deksel daarvan aanwezig

WAT DOET DE OVERHEID?

Het alcoholbeleid van de overheid is gericht op het voorkomen van schadelijk alcoholgebruik. Gezien de urgente problemen bij deze groep ligt de focus op het alcoholgebruik door jongeren. De overheid wil hiermee bereiken dat kinderen niet voor hun 16e jaar beginnen met drinken en dat jongeren minder gaan drinken.

Binnen het algemene alcoholbeleid is er speciale aandacht voor hokken en keten. Gezien de aard en de omvang van de problemen die hokken en keten opleveren wil het kabinet dat hiertegen wordt opgetreden. Optreden is mogelijk omdat de Drank- en Horecawet de handhaver de mogelijkheid biedt om binnen te treden in hokken en keten, zelfs als die zich in woningen bevinden.

Regio Zuidoost-Brabant: project 'Laat je niet flessen!'

Ook in de regio Zuidoost-Brabant is het alcoholgebruik onder jongeren de afgelopen jaren fors gestegen. Jongeren drinken op steeds jongere leeftijd en drinken ook steeds vaker. De gemiddelde startleeftijd voor alcoholgebruik is ongeveer 14 jaar. De gemeenten in Zuidoost-Brabant hebben besloten de komende jaren het toenemende alcoholgebruik op jonge leeftijd aan te pakken. Daarom is gestart met het gezamenlijke project 'Laat je niet flessen!'

Het project kent de volgende twee hoofddoelstellingen:

- Opschuiven van de startleeftijd van alcoholgebruik: onder de 16 geen alcohol.
- Afname van dronkenschap in het gehele publieke domein: geen dronken jongeren op straat en niet schenken aan dronken jongeren.

De Kempen: Keetbeleid

In de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden heeft een inventarisatie plaatsgevonden van het aantal hokken en keten. Het aantal van 59 hokken en keten op hun grondgebied en het landelijke alcoholbeleid zijn voor deze gemeenten aanleiding voor een gezamenlijke aanpak.

De aanpak van deze Kempengemeenten is een proef, die na evaluatie zal worden overgenomen in de hele regio Zuidoost-Brabant.

De aanpak is gericht op maatwerk en op meer gezonde, veilige en daarmee wettelijk toelaatbare situaties voor de jeugd in hokken en keten. Om maatwerk te kunnen leveren worden binnen deze gemeenten controlebezoeken uitgevoerd. Deze bezoeken zullen naar verwachting plaatsvinden in de periode tussen december 2008 en april 2009. In de aanpak binnen de Kempen werken tal van partijen samen, waaronder gemeenten, Voedsel en Waren Autoriteit (VWA), politie, en jongeren-opbouwwerk.

Natuurlijk vervullen hokken en keten een belangrijke sociale functie. De gemeenten hebben daar zeker oog voor en het sluiten van 'hokken en keten' is dan ook geen doel op zich, maar wordt ook niet uitgesloten.

**NATUURLIJK VERVULLEN
HOKKEN EN KETEN EEN
BELANGRIJKE SOCIALE
FUNCTIE!**

WAT KUNT U VERWACHTEN?

Afhankelijk van het soort keet wordt de keet bezocht door medewerkers van uw gemeente en de Voedsel- en Waren Autoriteit (VWA). Eerst worden de aanleiding en het doel van het bezoek nog eens toegelicht. Het doel van dit controlebezoek is te komen tot verantwoorde, dus gezonde, veilige en legitieme situaties.

Vervolgens wordt met de (juridisch) eigenaar de van toepassing zijnde algemene regelgeving op hokken en keten doorgelopen en besproken. Zo kan er gecontroleerd worden op bepalingen uit de Drank- en Horecawet, waarop de Voedsel- en Warenautoriteit toeziet. Het gaat hier om gevallen waarin de drank binnen de keet niet gratis ter beschikking wordt gesteld (bijvoorbeeld als er een potje wordt gemaakt).

Er moet rekening mee worden gehouden dat in keten met een commercieel karakter de Voedsel en Waren Autoriteit direct zal optreden en de verantwoordelijke een boete krijgt.

Waar wordt naar gekeken?

Naast de Drank- en Horecawet is er ook nog andere regelgeving van toepassing op hokken en keten. Uw gemeente ziet op deze overige regelgeving toe. Het gaat hier onder andere om het binnen de gemeente geldende bestemmingsplan, de algemeen plaatselijke verordening en bouwregelgeving. Wanneer een caravan of een schafkeet op het erf geplaatst wordt, een schuur verbouwd wordt of een keetje in elkaar getimmerd wordt, dan is er sprake van een bouwwerk waarvoor meestal een bouwvergunning nodig is. In de bouwvoorschriften is bijvoorbeeld aandacht voor de brandveiligheid, maar ook voor milieu-

aspecten als de geluidsterkte en de energievoorziening.

Na deze algemene uitleg wordt op de specifieke situatie ter plaatse ingezoomd. Dit zal aan de hand van een "schouw" in en om de keet in de vorm van een open gesprek plaatsvinden. In het gesprek zullen vragen, eventuele geconstateerde problemen en mogelijke oplossingen aan bod komen om de situatie indien nodig te verbeteren.

Het bezoek

Om alle knelpunten in beeld te krijgen, combineren de handhavingpartners hun bezoek. Zij bereiden zich ook gezamenlijk voor op dit bezoek. Iedere situatie is anders en daarom zal er sprake zijn van maatwerk. Vooraf proberen zij zich zo goed mogelijk op de individuele specifieke situatie te oriënteren.

Na het controlebezoek ontvangt u van het college van burgemeester en wethouders een brief waarin de bevindingen van het bezoek zijn terug te lezen en waarin de gemaakte afspraken worden bevestigd. Ook leest u wat de eventuele consequenties hiervan zijn en welke vervolgstappen genomen worden.

DE AANPAK VAN UW GEMEENTE IS GERICHT OP MAATWERK EN OP MEER GEZONDE, VEILIGE EN DAARMEE WETTELIJK TOELAATBARE SITUATIES VOOR DE JEUGD IN HOKKEN EN KETEN.

WEETJE: EEN GEZONDE VOLWASSENE HEEFT PER STANDAARDGLAS ALCOHOL GEMIDDELD ANDERHALF UUR NODIG OM DE ALCOHOL AF TE BREKEN. BIJ EEN KIND OF JONGERE KOST HET MEER TIJD. DE LEVER, HET ORGAAN DAT ALCOHOL AFBREEKT, IS NOG NIET VOLGROEID.

Colofon

Samenwerkingsverband Regio Eindhoven in samenwerking met het Trimbos-instituut, pilot-uitgave, november 2008. Deze brochure is tot stand gekomen met financiële steun van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven.

Tekst

Henrike van Diest, Maartje Stokkermans en Liesbeth Naaborgh.

Eindredactie

Ben Cornelis en Linda Scheepers

Vormgeving

Volle-kraft grafisch ontwerp

De personen in deze brochure staan alleen afgebeeld ter illustratie van de teksten en hebben geen directe relatie met de inhoud en context van deze uitgave.

© 2008 Trimbos-instituut, Utrecht.
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Trimbos-instituut.

Contact

Neem voor specifieke vragen contact op met uw gemeente en vraag naar de contactpersoon van het project 'Laat je niet flessen!'.

Meer informatie

www.sre.nl/alcoholenjongeren
www.vwa.nl
www.alcoholinfo.nl
www.alcoholpreventie.nl
www.novadic-kentron.nl
www.uwkindenalcohol.nl

SRE Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

ALCOHOL
NIET
DRINCK DE
JE 16!
NIET
FLESSEN!

DRANK
maakt meer keetpaden veilig.